

Datum
2024-05-07
Kontaktperson
Malin Skog

Mottagare
SGU
Dnr 324-1043-2023

Yttrande i ansökan om tillstånd enligt Kontinentalsockellagen (Södra Victoria internkabelnät)

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder så gott som alla svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. SPF företräder också ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön och våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på remissen.

RWE Offshore Södra Victoria AB (RWE) har hos regeringen ansökt om tillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, KSL, för utläggande och bibehållande av undervattenskablar på kontinentalsockeln för projektet Södra Victoria i Östersjön i Sveriges ekonomiska zon. Regeringen har gett SGU i uppdrag att bereda ärendet och lämna förslag till beslut. och SGU har remitterat ansökan för synpunkter på handlingarna avseende internkabelnätet.

SPF:s generella hållning

SPF anser att det är viktigt med en långsiktigt hållbar energiproduktion. Utifrån detta anser SPF att vindkraft endast ska etableras till havs där det tydligt kan visas att det inte får negativa konsekvenser för miljön, inklusive fiskpopulationerna, samt där det inte föreligger några konflikter om nyttjande av området med befintlig verksamhet på havet så som yrkesfisket. SPF anser att det krävs betydligt mer kunskap om påverkan av en vindkraftsetablering på fiskens lek och vandring.

SPF anser att denna kunskap, baserad på långtidsstudier vid befintliga vindkraftparker, krävs innan vindkraft till havs alls kan övervägas. För pelagiskt fiske är samexistens med vindkraft på samma yta i dagsläget antingen inte tillåtet eller inte praktiskt genomförbart och många vindkraftparker konkurrerar därför med vårt fiske om utrymmet i havet. Våra medlemmar fiskar nära utanför det föreslagna området och är beroende av välmående fiskpopulationer med god rekrytering.

Tillåtlighet för vindkraft i aktuellt område

Vindkraftparker kan medföra bland annat ändrade strömmönster, kroniska lågfrekventa undervattensljud, vibrationer och elektromagnetiska fält runt strömkablar och dessa faktorer kan i sin tur påverka fiskens beteenden. Olika fiskarter kan reagera olika och varje arts unika biologi behöver tas hänsyn till. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas. SPF ser

därför att det är av största vikt att dessa faktorer och hur de kan påverka den marina faunan på alla nivåer såväl lokalt som mer regionalt utreds noggrant innan beslut om en ökad exploatering av havet i form av havsbaserad vindkraft beslutas.

SPF anser att det är tydligt att uppförande av en vindkraftpark samt dess internkabelnät i detta område vore i strid med bevarandemålen för N2000-området Hoburgs bank och Södra Midsjöbankarna. Det anges specifikt i bevarandeplanen för området att konstruktion av vindkraftsparker kan förändra hydrologiska förhållanden och livsmiljöer och leda till sämre vattenkvalitet och förlust av habitat.

Skyddet av sandbankarna i N2000-området är delvis motiverat av att de är viktiga för flera fiskarters reproduktion. SPF anser att det är synnerligen olämpligt att exploatera fiskens lekområden samt områden i anslutning till dessa, då detta riskerar att påverka populationsutvecklingen negativt. Delar av Hoburgs bank och Midsjöbankarna samt Södra Midsjöbanken bedöms utgöra lek område för sill, skarpsill, skrubb-skädda, rödspätta, piggvar och tånglake. Den planerade havsvindparken ligger inom lekområdet för sill.

SPF anser att det är extremt viktigt att inte riskera negativ påverkan på fiskens lek eller vandringsmönster. Störningar i form av undervattensljud och vibrationer från anläggning och drift samt uppvirvat sediment, föroreningar, och försämrad syrehalt i vattnet (samt kombinationen av dessa) i samband med arbeten på botten kan inte uteslutas vid anläggning av en vindkraftpark och tillhörande internkabelnät. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas och SPF menar att försiktighetsprincipen ska tillämpas när det finns risk för påverkan på fiskens reproduktion (ur vårt pelagiska perspektiv gäller detta framförallt är sillen, som har god hörsel och är känslig för ljud).

SPF:s medlemmar uttrycker en stark oro över hur befintliga vindkraftparker kan ha medfört beteendeförändringar och försämrad reproduktion hos fisken, bland annat i södra/västra Östersjön. Allteftersom vindkraftparkerna i framförallt tyska vatten i detta område blivit allt fler, har yrkesfiskarna noterat att sillens vandringsmönster och beteende har förändrats. Populationen av den västra Östersjösillen ("Rügensillen") är för närvarande extremt låg, och har historiskt dålig reproduktion sedan ett antal år tillbaka utan att visa några större tecken till återhämtning trots i stort sett totalt fiskestopp. Fiskarna kopplar detta till vindkraftsetableringar på eller nära tidigare lekplatser i området. SPF ser det som ytterst viktigt att inte göra om detta misstag på fler ställen om det finns fog för denna oro, och att inhämta mer kunskap om påverkan av befintlig storskalig vindkraftetablering innan man beslutar om mer.

SPF anser inte att underlaget från RWE tydligt kan visa vetenskapligt stöd för att det inte kommer uppstå negativa effekter för vissa fiskarter och att ansökan därmed antingen ska kompletteras med sådana uppgifter alternativt avslås.

Bottenarbeten och nedläggning av kabel

SPF anser vidare att det är av yttersta vikt att eventuella undersökningar samt nedläggningsarbete för kablar planeras in i tiden på ett sådant sätt att det minimerar påverkan på fiskens lek och födosök i och utanför området. Suspenderat material kan medföra minskad flytförmåga för fiskägg som därmed riskerar att sjunka till botten där de inte överlever. Suspendering kan också medföra höjd dödlighet för fiskyngel. Vi anser även att all möjlig hänsyn ska tas för att tillse att negativ påverkan på yrkesfisket blir så liten som möjligt. Det är också viktigt att säkerställa att varken utsjöområdet där sill leker eller det kustnära lekområdet för sill påverkas negativt på sikt. Vidare är det viktigt att migrerande arter inte störs i sina vandringar. Detta bör skrivas in i villkor för ett eventuellt tillstånd.

SPF anser det otydligt hur arbeten på botten ska hantera förekomst av eventuella syrefria eller syrefattiga botten samt eventuella miljögifter i sedimentet. Dessutom är det viktigt att beskriva hur kombinationen av uppvirvlat sediment (partiklar), syrefria/-fattiga förhållanden och ev. miljögifter sammantaget kan påverka organismer i vattenpelaren och vilka åtgärder som kan vidtas för att minimera denna påverkan.

Elektromagnetisk strålning

Vid driftsättning av en vindkraftpark uppkommer elektromagnetiska fält runt kablarna. Vilket djup kablarna läggs på samt om de för likström eller växelström har betydelse för hur starka eller svaga dessa fält blir och vilken effekt de kan få på marina organismer. SPF vill betona att det ännu saknas fullständig kunskap på området och att försiktighetsåtgärder därför behöver vidtas (t.ex. att gräva ned kabeln djupare för att minimera den elektromagnetiska strålningen).

För frågor kopplat till vårt samrådsyttrande, kontakta oss gärna.

**Vänliga hälsningar,
Malin Skog, SPF PO**

Tel: 0731-508 708

Malin.Skog@pelagic.se